

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

USVOJENI TEKSTOVI

P8_TA(2015)0064

Izvješće o napretku bivše jugoslavenske Republike Makedonije za 2014.

Rezolucija Europskog parlamenta od 11. ožujka 2015. o izvješću o napretku bivše jugoslavenske Republike Makedonije za 2014. (2014/2948(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir odluku Europskog vijeća od 16. prosinca 2005. o dodjeljivanju statusa zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u kao i njegove zaključke od 17. prosinca 2013., uzimajući u obzir zaključke Vijeća Europske unije usvojene 16. prosinca 2014.,
- uzimajući u obzir zaključke Predsjedništva sa sastanka Europskog vijeća u Solunu od 19. – 20. lipnja 2003. o perspektivi pristupanja zemalja zapadnog Balkana Uniji,
- uzimajući u obzir jedanaesti sastanak Vijeća o stabilizaciji i pridruživanju između te zemlje i EU-a održan 23. srpnja 2014.,
- uzimajući u obzir izvješće Komisije o napretku (SWD(2014)0303) i njezinu Komunikaciju od 8. listopada 2014. naslovljenu „Strategija proširenja i glavni izazovi 2014. – 2015.” (COM(2014)0700) te okvirni strateški dokument (2014. – 2020.) usvojen 19. kolovoza 2014.,
- uzimajući u obzir rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a br. 817 (1993) i 845 (1993),
- uzimajući u obzir presudu Međunarodnog suda o primjeni Privremenog sporazuma od 13. rujna 1995.,
- uzimajući u obzir mišljenje Venecijanske komisije o sedam izmjena koje treba unijeti u ustav te zemlje usvojeno 10. i 11. listopada 2014.,
- uzimajući u obzir zaključke OEES-ove/ODIHR-ove međunarodne izborne promatračke misije provedene tijekom predsjedničkih i prijevremenih parlamentarnih izbora,
- uzimajući u obzir dvanaesti sastanak Zajedničkog parlamentarnog odbora bivše jugoslavenske Republike Makedonije i EU-a održan 26. – 27. studenog 2014.,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije,
  - uzimajući u obzir rad Ive Vajgla, stavnog izvjestitelja Odbora za vanjske poslove o toj zemlji,
  - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je bivša jugoslavenska Republika Makedonija devet godina zemlja kandidatkinja za članstvo u EU-u i zemlja koja je ostvarila najveći napredak u pogledu usklađivanja zakonodavstva s pravnom stečevinom Unije;
- B. budući da je Komisija šesti uzastopni put preporučila Vijeću da otvori pregovore; budući da je zemlja spremna za pregovore s EU-om; budući da Parlament tijekom posljednjih osam godina stalno poziva na to da se otvore pristupni pregovori sa zemljom i s obzirom na to da bi dodatna odgađanja otvaranja pregovora imala nepovoljan učinak na reforme u toj zemlji i vjerodostojnost EU-a u regiji;
- C. budući da Vijeće zbog neriješenog pitanja imena s Grčkom sprječava njezin napredak u sljedeću fazu procesa pristupanja; budući da bilateralni sporovi ne bi trebali ometati pristupne pregovore s Europskom unijom; budući da izostanak napretka u procesu europskih integracija može povisiti cijenu regionalne stabilnosti, utjecati na vjerodostojnost EU-a i dovesti do pada demokratskih standarda u toj zemlji;
- D. budući da se tim dodatnim odgađanjem doprinosi rastućem nezadovoljstvu makedonskog javnog mnijenja zbog zastoja u procesu integracije u EU i rizika od pogoršanja domaćih problema i unutarnjih napetosti;
- E. budući da će se svaku (potencijalnu) državu kandidatkinju ocjenjivati na temelju zasluga, a brzina i kvaliteta provedbe nužnih reformi određivat će vremenske rokove pristupanja;
- F. budući da bi bilateralna pitanja trebalo riješiti u konstruktivnom duhu što je prije moguće, uzimajući u obzir načela i vrijednosti UN-a i EU-a;
- G. budući da pomanjkanje konstruktivnog i uključivog dijaloga između vlade i oporbe te postizborni bojkot koji provodi oporba onemogućuju funkcioniranje parlamenta; budući da su i vlada i oporba odgovorne jamčiti odvijanje održive političke suradnje koja je ključna za demokratski razvoj zemlje i provođenje europskog programa; budući da su se izbori održali uz pristrano medijsko izvještavanje i nedovoljnu odvojenost državnih i stranačkih aktivnosti;
- H. budući da se tijekom 12. sjednice Zajedničkog parlamentarnog odbora nisu usvojile zajedničke preporuke; budući da je rad Zajedničkog parlamentarnog odbora instrument kojim se jamči parlamentarni nadzor nad procesom pristupanja;
- I. budući da su vladavina prava, sloboda medija, regionalna suradnja i dobrosusjedski odnosi bitni dijelovi procesa širenja EU-a;
- J. budući da su korupcija i organizirani kriminal i dalje ozbiljni problemi; budući da je sloboda izražavanja i neovisnost medija i dalje ugrožena;
1. ponavlja deveti put zaredom svoj poziv Vijeću da bez odgađanja utvrdi datum početka

pregovora kako bi se održao zamah u okviru pregovora i ubrzale reforme povezane s pravnom stečevinom Unije te ojačao demokratski proces; ponavlja svoje mišljenje da pitanje imena, koje je bilateralne naravi, ne bi trebalo predstavljati prepreku početku pregovora, već bi trebalo biti riješeno prije kraja procesa pristupanja EU-u; podržava mišljenje Komisije da neuspjeh obiju strana da nakon gotovo dva desetljeća posredovanih pregovora postignu kompromis ima izravan i nepovoljan učinak na europske težnje te zemlje i njezina stanovništva; poziva obje vlade da poduzmu konkretnе korake u pronalasku prihvatljivog rješenja za obje strane; ponavlja važnost i nužnost konstruktivnog pristupa u rješavanju tih bilateralnih sporova sa susjedima;

2. podsjeća na obvezu država članica da će se vratiti rješavanju tog pitanja 2015. u cilju otvaranja pristupnih pregovora; smatra da se početkom pregovora s EU-om može samo povoljno djelovati na nastojanja usmjerena k rješavanju bilateralnih sporova te istodobno pokrenuti dodatne prijeko potrebne reforme, osobito u pogledu vladavine prava, neovisnosti pravosuđa i borbe protiv korupcije; naglašava da daljnje odgađanje početka pregovora donosi sa sobom povećanje i nepredvidljivost troškova za državu, ali i za regionalnu stabilnost; ističe da bi se dalnjim održavanjem *statusa quo* dovela u pitanje vjerodostojnost i djelotvornost politike proširenja EU-a i njegov položaj u regiji;
3. ponavlja svoje stajalište da bilateralna pitanja ne bi trebala predstavljati prepreke u okviru europskog procesa pristupanja; smatra da bilateralna pitanja ne bi trebala predstavljati zapreku službenom otvaranju pristupnih pregovora, već bi ih trebalo riješiti u što ranijoj fazi procesa pristupanja; svjestan je da se jedna strana ne pridržava presude Međunarodnog suda pravde od 5. prosinca 2011. o primjeni privremenog sporazuma iz rujna 1995.; poziva Grčku da potvrди svoju obvezu utvrđenu Solunskim programom 2003. i stvori pozitivno okruženje za rješavanje bilateralnih neslaganja u duhu europskih vrijednosti i načela; poziva na to da se ostvari dodatni napredak, pa i u okviru susreta na visokoj razini između vlada i u okviru bilateralnih odnosa s Bugarskom u cilju postizanja sporazuma o dobrosusjedskim odnosima kojim bi se pristupilo rješavanju zajedničkih pitanja; ponavlja svoju zabrinutost zbog iznošenja povijesnih argumenata u trenutačnoj raspravi sa susjedima i pozdravlja svako nastojanje da se zajednički povijesni događaji obilježavaju u suradnji sa susjednim državama članicama EU-a; smatra da bi se time moglo doprinijeti boljem razumijevanju povijesti i dobrosusjedskim odnosima;
4. poziva EU da bude aktivniji u iznalaženju rješenja za pitanje imena i podržava aktivan pristup političkim čelnika EU-a tom pitanju; poziva novu potpredsjednicu Europske komisije/Visoku predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da pokrene nove inicijative kako bi se prebrodio sadašnji zastoj te da zajedno s posebnim izaslanikom UN-a radi na pronalasku prihvatljivog rješenja; poziva Vijeće da u prvoj polovici 2015. povede opširnu raspravu o makedonskoj perspektivi pristupanja EU-u; ustraje na tomu da bi u okviru procesa integracije prema svim državama kandidatkinjama i potencijalnim državama kandidatkinjama trebalo postupati prema njihovim zaslugama; smatra da bi se nastavkom dijaloga na visokoj razini o pristupanju s Komisijom dodatno poboljšao proces reforme;
5. poziva sve članice NATO-a, a osobito sve države članice EU-a koje su članice NATO-a, da aktivno podupiru pristupanje te zemlje u NATO kako bi se u jugoistočnoj Europi postigla veća sigurnost i politička stabilnost;
6. potiče uspostavljanje prekogranične suradnje u području povijesti, kulture, obrazovanja

i promicanja europskih vrijednosti, koja podupire napore usmjerene prema demokratskim promjenama; u tom smislu poziva susjedne države članice EU-a da u duhu dobrosusjedskih odnosa podupru spremnost za uvođenje demokratskih promjena, što znači potpora otvaranju procesa pregovora;

7. potiče zemlju da sa svojim susjedima osnuje zajednička stručna povjerenstva o povijesti i obrazovanju u cilju pridonošenja objektivnom tumačenju povijesti, jačanja akademske suradnje i promicanja pozitivnih stajališta mladih ljudi prema susjedima;
8. snažno potiče vlasti i civilno društvo da poduzmu odgovarajuće mjere za povjesno pomirenje kako bi se prevladale podjele između i unutar različitih etničkih i nacionalnih skupina, uključujući i građane bugarskog porijekla;
9. prima na znanje predloženi paket izmjena Ustava; smatra da bi se određeni prijedlozi, uključujući odredbe o definiciji braka i stvaranju međunarodnih finansijskih zona, mogli dodatno poboljšati u skladu s preporukama Venecijanske komisije; podsjeća i na potrebu da se poštuje Europska konvencija o ljudskim pravima te da se vodi računa o pravnoj stečevini EU-a; ističe potrebu za time da se pažljivo pripremi implementacijsko zakonodavstvo za bilo koji oblik ustavne izmjene; naglašava da postupak trajne ustavne izmjene iziskuje široku političku podršku, konstruktivan dijalog i suradnju svih političkih struja; ističe potrebu za istinskom javnom raspravom i temeljitim savjetovanjem te postizanjem konsenzusa s oporbenim strankama, civilnim društvom i zainteresiranim dionicima;
10. zabrinut je zbog polarizirajuće klime u toj zemlji; apelira na vladu da poštuje ulogu parlamenta i pruži dovoljno mogućnosti i vremena za savjetovanja, pa i kada je riječ o ustavnim promjenama, radi omogućavanja cjelovitog i neovisnog parlamentarnog nadzora; poziva vladu i sve političke stranke da rade na poboljšanju odnosa kako bi održale političku stabilnost, uspostavile održivu konstruktivnu političku suradnju i ubrzale provedbu europskog programa; podsjeća na to da temelji demokracije počivaju na kompromisima; ističe da je potrebno poboljšati transparentnost procesa pristupanja i sudjelovanje u njemu; ističe da se pitanje postizbornog bojkota treba riješiti u duhu zajedničke odgovornosti vlade i oporbe prema nesmetanom radu parlamenta; poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnici da surađuje sa svim strankama kako bi se poboljšao politički dijalog;
11. duboko je zabrinut zbog pogoršanja odnosa između vlade i oporbe, posebno zbog nedavnih najava premijera o podizanju optužnice protiv vođe oporbe te zbog optužbi o počinjenju kaznenih djela upućenih premijeru; osuđuje svaki oblik protuzakonitog nadzora i poziva da se navodi o tome objave i prijave; poziva na to da se provede neovisna istraga o nadzoru koji se provodio i svim navodima o tome, poštujući pritom načela transparentnosti, nepristranosti i prepostavke nedužnosti; ponavlja važnost pridržavanja temeljnog načela slobode izražavanja; poziva sve političke sudionike da se uključe u konstruktivan dijalog kako bi se zadržala usredotočenost na strateške prioritete zemlje i njezinih građana;
12. žali zbog toga što oporba ne sudjeluje u svakodnevnom radu Zajedničkog parlamentarnog odbora; smatra da je dobro funkcioniranje Zajedničkog parlamentarnog odbora u kojemu su sve zastupljene parlamentarne stranke uključene u njegov rad od ključne važnosti;

13. zabrinut je zbog i dalje krhkog međuetničkog suživota koji predstavlja izazov za zemlju; zabrinut je zbog rastućih međuetničkih napetosti koje ukazuju na manjak uzajamnog povjerenja među zajednicama; oštro osuđuje uporabu etnocentričnog rječnika koji potiče sukob, posebice tijekom predizbornih kampanji; naglašava da se otvaranjem pristupnih pregovora može pomoći zemlji da se jačanjem međuetničke kohezije bolje uhvati u koštač s tim zajedničkim izazovom; osuđuje sve oblike ekstremnog nacionalizma i etnocentrizma koji produbljuju podjelu u društvu; poziva sve političke stranke i organizacije civilnog društva da aktivno promiču uključivo i tolerantno multietničko i multireligiozno društvo te da zaštite temeljna prava pripadnika svih manjina; podsjeća da obrazovanje ima ključnu ulogu u ostvarivanju tolerancije i poštovanja među različitim ljudima; poziva Komisiju da pojača projekte i programe čiji je cilj jačanje međuetničkog dijaloga i međusobnog razumijevanja;
14. pozdravlja činjenicu da je program EU-a još uvijek strateški prioritet te zemlje; potiče zemlju na daljnju konsolidaciju reformi i ukidanje politika i praksi koje su i dalje prepreka njezinoj europskoj budućnosti te da ostvari napredak u provedbi prioritetnih reformi povezanih s EU-om, uključujući u kontekstu dijaloga o pridruživanju na visokoj razini;
15. napominje da su OEES/ODIHR ocijenili predsjedničke i prijevremene parlamentarne izbore održane u travnju 2014. učinkovito provedenima; međutim, zabrinut je zbog nejasne granice između državnih i stranačkih aktivnosti, što je u suprotnosti s međunarodnim obvezama u vezi s demokratskim izborima, te zbog pristrandog medijskog izvještavanja; pozdravlja izborne reforme, ali apelira na vlasti da istraže navodne nepravilnosti koje su se zbile prije i za vrijeme izbora; poziva vladu da pravodobno uzme u obzir sve preporuke Ureda za demokratske institucije i ljudska prava radi poboljšanja izbornog procesa, uključujući vođenje i točnost popisa birača; u tom pogledu podsjeća da popise birača treba sastaviti u skladu s međunarodnim normama;
16. apelira na vladu da riješi nedostatke u provedbi programa IPA kao što su sustavni problemi u okviru sustava kontrole, nedovoljna koordinacija unutar institucija i među njima, zaostaci u javnoj nabavi, slabi kapaciteti i niska stopa apsorpcije institucija; poziva na bolje povezivanje pomoći EU-a i nacionalnih strategija reformi te na uporabu sredstava kao uporišta za mnogo veću proračunsku decentralizaciju u toj zemlji; poziva na izbjegavanje dodatnih gubitaka u pomoći te na ubrzanje provedbe programa radi poboljšanja učinka pomoći EU-a;
17. pozdravlja donošenje novoga zakonodavnog okvira za javnu službu i javno zapošljavanje iz veljače 2014. kao koraka prema pružanju jedinstvene, transparentne i odgovorne javne uprave; zabrinut je zbog činjenice da je javna uprava, unatoč zakonodavnom napretku, i dalje rascjepkana i podložna političkom utjecaju; odlučno je potiče da poboljša svoju profesionalnost i neovisnost na svim razinama; podupire napore za provođenje zakona uz potpuno poštovanje načela transparentnosti, zasluga i ravnopravne zastupljenosti; poziva vladu da doneše program reformi upravljanja javnim financijama;
18. potiče na to da se Ohridski sporazum u cijelosti provede; poziva na dovršenje preispitivanja provedbe Ohridskog okvirnog sporazuma koje će rezultirati donošenjem političkih preporuka; snažno preporučuje da se Ohridski okvirni sporazum smatra ključnom sastavnicom vladavine prava, odnosa među zajednicama i nastavka

decentralizacije; snažno potiče razvoj lokalnog upravljanja i promicanje dugoročnih mjera za izgradnju povjerenja na političkoj razini, npr. održavanjem javnih rasprava na kojima bi se objasnile koristi od Ohridskog okvirnog sporazuma; poziva vladu i mjerodavne lokalne vlasti da nastave s provedbom strategije integriranog obrazovanja te da izdvoje više sredstava za to; smatra važnim da se organizacije civilnog društva uključe u taj proces; preporučuje da se usvoji aktivniji pristup kako bi se očuvao etnički, kulturni i jezični identitet svih zajednica;

19. primjećuje visoku razinu pravne usklađenosti sa stečevinom u području pravosuđa i poboljšanu djelotvornost i profesionalizam sudova koja je rezultat sveobuhvatne reforme pravosuđa; zabrinut je, međutim, zbog neprimjerenog političkog utjecaja na određene sudske postupke i naglašava da bi sudbena vlast trebala ostati neovisna o vanjskim pritiscima koje vrše zakonodavna i izvršna vlast; naglašava da je potrebno omogućiti pravilnu provedbu pravosudnih normi u skladu s europskim normama i najboljim praksama; poziva na ujednačavanje sudske prakse kako bi se ostvarila izvjesnost u radu pravosuđa te pridobilo povjerenje javnosti; poziva na to da se poboljša kvaliteta pravosuđa, potiče alternativno i izvansudsko rješavanje sporova, da se poboljša strateško planiranje, omogući bolji pristup pravdi najugroženijim članovima društva i snažnije uključivanje organizacija civilnog društva i stručnjaka u nadziranje neovisnosti sudstva;
20. prima na znanje pozitivne pomake u provedbi antikorupcijskih programa za razdoblje 2011. – 2015. te u jačanju osobnih i institucijskih sustava integriteta te međuinstitucijske i međunarodne suradnje; primjećuje da su još uvjek prisutna bitna otvorena pitanja o provedbi zakonodavstva povezanog s pranjem novca, uključujući prekogranična pitanja, o provedbi nacionalnih procjena rizika i poboljšanju operativne učinkovitosti; ponavlja da bi neovisna državna antikorupcijska komisija trebala biti vodeća državna institucija u borbi protiv tog problema; poziva mjerodavna tijela da poboljšaju informatičku povezanost sudova i ureda tužitelja te da stvore središnji registar javnih službenika kako bi se toj komisiji pomoglo u radu;
21. poziva na djelotvorniju provedbu antikorupcijskih politika i zakonodavstva, posebno u politici, javnoj upravi, javnoj nabavi i u okviru tijela kaznenog progona, ali i povećavanje administrativnih kapaciteta; potiče zemlju da uspostavi evidenciju osuda u slučajevima korupcije, pa i onima na visokoj razini; poziva neovisne organizacije civilnog društva i medije da razotkriju korupciju i brane neovisne i nepristrane istrage i suđenja; poziva ured javnog tužitelja da omogući odgovarajuću i pravodobnu istragu navoda o korupciji;
22. sa zadovoljstvom primjećuje da postoji pravni i institucionalni okvir za borbu protiv organiziranog kriminala; pohvaljuje aktivnu regionalnu i međunarodnu suradnju te zemlje, pa i njenu suradnju u okviru Eurojusta i Europol-a; pozdravlja činjenicu da su izvedene brojne policijske operacije protiv organiziranih skupina, i to presjecanjem međunarodnih ruta za trgovinu drogom i krijumčarenje migranata;
23. osuđuje sve oblike političkog i/ili vjerskog ekstremizma te uviđa potrebu za prekograničnom suradnjom s ostalim državama zapadnog Balkana i državama članicama EU-a; pozdravlja izmjene kaznenog zakona u kojemu se dodatno definiraju kaznena djela i kazne za osobe koje sudjeluju u političkom i/ili vjerskom ekstremizmu; odlučno ponavlja da postoji potreba za zajedničkom aktivnom strategijom vanjske i sigurnosne politike, uzimajući u obzir trenutačnu međunarodnu prijetnju od terorizma;

podsjeća na to da bi se javne politike trebale boriti protiv svih oblika ekstremizma te da bi svakako trebalo izbjegavati stigmatizaciju bilo koje vjerske zajednice;

24. žali zbog nedostatka suradnje s organizacijama civilnog društva i javnim dionicima koji sudjeluju u izradi zakona; ističe da bi se takva suradnja trebala temeljiti na vladinoj istinskoj želji da se savjetuje s različitim dionicima koji sudjeluju i u izradi zakona i u osmišljavanju politika; naglašava ključnu ulogu koju organizacije civilnog društva mogu imati u izradi transparentnijeg, odgovornijeg i uključivijeg procesa pristupanja; potiče vladu da pomaže u razvoju civilnog društva i u ruralnim područjima; poziva vladu da pokrene sadržajnu raspravu sa sveučilištima, profesorima i studentima o reformi visokog obrazovanja;
25. potiče vlasti da povrate odgovarajuću arhivu jugoslavenskih tajnih službi iz Srbije; smatra da je transparentno postupanje s totalitarnom prošlošću, uključujući otvaranje arhiva tajnih službi, korak prema daljnjoj demokratizaciji, odgovornosti i institucionalnoj snazi;
26. iznimno je zabrinut da se političkim i finansijskim pritiscima stalno, i u znatnoj mjeri, podriva neovisnost medija; žali zbog sve lošijeg stanja u pogledu slobode izražavanja, što je dovelo do najniže razine medijske slobode u regiji; žali što je u tom kontekstu zemlja pala s 34. mesta 2009. na 117. 2015. na listi koju je sastavila organizacija Reporters Without Borders; sa sve većom zabrinutošću primjećuje državnu kontrolu medija, uključujući trajnu ovisnost o državnom proračunu, sve češću samocenzuru, te niske profesionalne i etičke standarde; sa zabrinutošću prima na znanje posezanje za klevetama u političkom životu i medijima; iako su neki koraci poduzeti u cilju obnavljanja dijaloga između vlade i medijske zajednice, žali zbog činjenice da je zakon o audiovizualnim uslugama izmijenjen hitnim postupkom bez odgovarajućeg savjetovanja s medijskim dionicima;
27. apelira na vladu da nastavi s politikama jačanja medijskog pluralizma i raznolikosti mišljenja te da zajamči neovisnost javne radiotelevizije i medijskog regulatornog tijela; sa zabrinutošću prima na znanje da je javna televizija pokazala primjetnu pristranost u korist vladajućih stranaka, tijekom predizbornih kampanji (kao što je navedeno u izvješćima OESS-a/ODIHR-a) i u okolnostima nepovezanim s kampanjom (kao što je navedeno u izvješću Komisije o napretku); pozdravlja činjenicu da je vlast objavila podatke o svom oglašavanju; međutim, poziva vladu da poveća transparentnost kriterija koji su se rabili prilikom dodjeljivanja sredstava; snažno preporučuje Komisiji da bude aktivnija u praćenju i savjetovanju o razvoju politika i u poticanju dijaloga među medijskim akterima;
28. podsjeća vladu i političke stranke na njihovu odgovornost u stvaranju kulture uključivanja i tolerancije; poziva na usklajivanje zakona o borbi protiv diskriminacije s pravnom stečevinom Unije s obzirom na to da se njime ne zabranjuje diskriminacija na temelju seksualne orijentacije; osuđuje svako nasilje protiv zajednice LGBTI te poziva da se sve počinitelje, pa i one odgovorne za nasilne incidente usmjereni protiv centra za osobe LGBTI u Skoplju, privede pravdi; ističe potrebu za borbotom protiv predrasuda i diskriminacije Roma te za poduzimanjem dodatnih mjera kojima će se njihova situacija poboljšati, posebno kada je riječ o smještaju, zdravlju, obrazovanju i zapošljavanju; poziva vlasti da zajamče uključivanje rodne perspektive u sva područja politike kojima se jamči jednakost muškaraca i žena; ponavlja svoju zabrinutost zbog i dalje prisutnih rodnih stereotipa u društvu i zbog obiteljskog nasilja; potiče vladu da pristupi rješavanju

strukturnog rodnog jaza i razlike u primanjima u sferama gospodarstva, politike i društva; poziva Komisiju da ispuni vlastitu obvezu te da zapošljavanje i socijalnu politiku učini prioritetnim poglavljem u procesu pristupanja tako da u okviru dijaloga o pridruživanju na visokoj razini započne sa zemljom inicijativu o toj temi;

29. i dalje je zabrinut zbog visokih stopa siromaštva djece te nedostatka kapaciteta institucija odgovornih za provedbu politika i strateških aktivnosti u tom području; potiče vladu da pojača svoje napore u provedbi izmijenjene nacionalne strategije o siromaštvu i društvenoj isključenosti; potiče da se veća pozornost posveti pružanju pravednog i djelotvornog pristupa pravdi za svu djecu; naglašava potrebu za dodatnim naporima vlade u davanju potpore djeci s invaliditetom i djeci iz romske zajednice; poziva na ulaganje dodatnog truda u cilju poboljšanja zdravlja i prehrane djece, pri čemu osobitu pozornost treba posvetiti romskoj djeci;
30. pozdravlja činjenicu da država nastavlja predvoditi regiju u području poboljšanja uvjeta poslovanja te njezin pomak s 31. mesta 2013. na 30. mjesto na ljestvici Svjetske banke 2014.; napominje, međutim, da se ugovorne obveze izvršavaju s teškoćama te da česte zakonske promjene koje se zbivaju bez primjerenih savjetovanja predstavljaju ozbiljne prepreke stvaranju poslovnog okruženja; istodobno naglašava važnost postizanja napretka u pogledu zakona o radu te jačanja socijalnog dijaloga; naglašava da je potrebno dodatno unaprijediti poslovno okruženje dajući potporu malim i srednjim poduzećima, smanjujući razlike među regijama i povezujući istraživačke i razvojne institucije s poduzetničkim sektorom i sektorom zapošljavanja;
31. pozdravlja stabilan dotok izravnih stranih ulaganja zahvaljujući kojima se izvoz diversificirao; primjećuje da 80 % ukupnih izravnih stranih ulaganja potječe iz poduzeća iz EU-a te da se razmjena usluga i dobara s EU-om dodatno povećala; ponavlja važnost privlačenja stranih ulaganja te smatra da bi zastoj u procesu pristupanja EU-u mogao biti prepreka dubljoj gospodarskoj integraciji; prepoznaje potrebu za povećanjem javnih prihoda i stvaranjem radnih mesta u sektorima visoke produktivnosti, s obzirom na to da je gospodarstvo općenito i dalje usredotočeno na aktivnosti niske produktivnosti; naglašava da bi sva pravila o međunarodnoj financijskoj zoni trebala biti u skladu s pravnom stečevinom i međunarodnim normama;
32. pozdravlja smanjenje ukupne stope nezaposlenosti s 29,9 % u prvom tromjesečju 2013. na 27,9 % u trećem tromjesečju 2014.; poziva vladu da obnovi svoja nastojanja usmjerena k smanjenju strukturne i dugoročne nezaposlenosti, posebno među mladima (iznad 50 %) i osjetljivom populacijom, uključujući romsku populaciju; potiče donošenje reformi kojima bi se povećao udio radne snage i mobilnost na tržištu rada te smanjio velik udio sivog gospodarstva kojim se i dalje narušava tržišno natjecanje; zabrinut je zbog činjenice da razina obrazovanja i osposobljavanja radne snage često ne odgovara stvarnim potrebama gospodarstva te da je zbog toga velik broj mladih osposobljenih radnika primoran na emigraciju zbog toga što ne uspijevaju pronaći prikladna radna mjesta u zemlji; izražava zabrinutost zbog nedavnih zakonodavnih promjena koje osporavaju pravo na štrajk te poziva vlasti da ih izmjene u skladu sa standardima MOR-a;
33. primjećuje korake poduzete za smanjenje nezaposlenosti među ženama, ali poziva vladu da učini više s obzirom na to da je nezaposlenost među ženama i dalje mnogo veća od prosjeka EU-a;

34. ističe da je potrebno uložiti velik trud, zajedno s civilnim društvom i zainteresiranim dionicima, u području zaštite okoliša, posebno kakvoće vode i zraka te gospodarenja otpadom; zabrinut je zbog zagađenja zraka i vode; sa zabrinutošću prima na znanje veliku zagađenost zraka, posebice u Skoplju, Tetovu, Bitoli, Kičevu i Kavadarcima, gdje je koncentracija štetnih čestica nekoliko puta veća od dopuštene granice; poziva nadležne vlasti na bolju suradnju radi provedbe mjerodavnog zakonodavstva, jačanja upravnih kapaciteta i izdvajanja dostatnih sredstava za ulaganja u infrastrukturu poput postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda;
35. žali što nisu postignuti energijski ciljevi za 2013., posebice u vezi s energijskom učinkovitosti i uporabom obnovljivih izvora energije; u tom pogledu poziva da se donesu odgovarajući akcijski planovi te usklade s klimatskom politikom EU-a;
36. pozdravlja činjenicu da zemlja i dalje aktivno i konstruktivno surađuje na regionalnoj razini i da nema neriješenih graničnih pitanja sa svojim susjedima; pozdravlja njezino nadolazeće predsjedanje Srednjoeuropskom inicijativom; poziva vladu da unaprijedi ukupnu razinu usklađivanja s izjavama i odlukama u području ZVSP-a; ističe važnost postupnog usklađivanja sa stajalištima vanjske politike EU-a;
37. pozdravlja napredak i spremnost da se dovrši željeznička pruga između dotične zemlje i Bugarske, što vodi boljim gospodarskim i društvenim vezama;
38. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica i vradi i parlamentu zemlje.